

Светла Панайотова¹

(Технически университет – Габрово, България)

ПРИЛОЖЕНИЕ НА АНГЛИЦИЗМИТЕ ПРИ
КОМУНИКАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА МАРКЕТИНГА –
СЪПОСТАВИТЕЛЕН АНАЛИЗ В НЕМСКИЯ И
БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Svetla Panayotova

APPLICATION OF ANGLICISMS IN COMMUNICATION IN
THE MARKETING FIELD - COMPARATIVE ANALYSIS OF
GERMAN AND BULGARIAN LANGUAGE

Резюме: Глобализацията на икономиката в съвременните пазарни условия допринася за това, че много от сделките и икономическите трансакции се осъществяват на английски език. Специалистите възприемат английския език като международен Lingua Franca. Настоящият доклад представя приложението на англицизмите в немския и българския език от аспекта на съпоставяне, като вниманието е насочено към областта на маркетинга.

Abstract: Globalization of economics in the contemporary market conditions contributes for many of the trade and economic transactions being carried out in English. Specialists perceive English language as an international Lingua Franca. This paper presents the application of anglicisms in German and Bulgarian language from a comparative aspect with focus on the marketing field.

Ключови думи: маркетинг, англицизми в немския и българския език.

Key words: marketing, Anglicisms in German and Bulgarian language.

¹ svetla7561@abv.bg

Въведение

В резултат от глобализацията на икономиката в съвременните пазарни условия и силното влияние на дигиталната промяна в ежедневието на специалистите от областта на маркетинга навлязоха много нови думи, словосъчетания и съкращения предимно от английски език.

Поради динамиката в съвременния свят е разбираемо, че живият език постоянно се променя. От една страна, промяната се отразява и в специализирания език и бизнес комуникациите, като все повече нараства делът на използваните англицизми в немския и българския език. Но от друга страна, пренасянето и употребата на англицизми и в двата езика без наличието на съответни преводи и/или допълнителни пояснения и без знания по английски език води до затруднения в комуникацията.

Настоящият доклад има за цел да представи приложението на англицизмите в немския и българския език в аспекта на съпоставяне, като вниманието на авторката е насочено предимно в областта на маркетинга. Посредством примери и от двата езика са анализирани следните проблемни области: периоди на навлизане на английския в немския и българския език; съпоставяне на англицизмите от областта на маркетинга в двата езика; адаптиране на конкретни английски съкращения от областта на маркетинга в българския език.

Изложение

За целта на конкретната разработка при използване на понятието „англицизми“ (от англ. *anglicism*) ще се разбира „дума или обрат, свойствени на английския език“ (РЧД в бълг. език 1992: 73).

За да се изясни влиянието на англицизмите в немския и българския език в областта на маркетинга, е необходимо накратко да се представи навлизането на английския език първоначално в немския, а по-късно – и в българския.

1. Периоди на навлизане на английския език в немския и българския език

Авторката Хана Бобакова разглежда няколко периода на влияние на английския език върху немския език, които се отнасят до:

- Началото на XIX век;

- Края на Втората световна война;
- След 1989 г. (Vobakova 2010: 32–33).

За целите настоящата разработка е необходимо да се изтъкне и фактът, че периодите на навлизане на английския в немския език са обвързани и с конкретни области от обществено-икономическия живот.

Влиянието на английски в немския език в началото на XIX век първоначално се отнася до модата. В по-късен етап английски думи, отнасящи се до видовете танци, наименования на храни и напитки, навлизат непроменени в немския език.

В края на Втората световна война поради окупацията на Западна Германия от армията на САЩ все повече се увеличава броят на английските думи, използвани в немския език (политика, институции, спорт).

След 1989 г. в резултат от отваряне на границите в Европа влиянието на английските думи се пренася осезаемо и в българския език (музика, медии, техника, спорт).

Според Дейвид Джеймс Мосъп влиянието на английския език в българския се разглежда предимно след демократичните промени в четири подпериода и области на приложение (Мосъп 2013: 11–12), които схематично са представени в Таблица 1.

Таблица 1.

Подпериоди и области на приложение на английския език в българския език

№	Подпериоди	Области на приложение
1	1989–1996 г.	Първи демократично избрани правителства, потребителски стоки, свободен печат, музика
2	След 1996 г.	Поява на CNN, кабелни телевизии, отваряне на пазара, начало на преговорите с ЕС и НАТО
3	2001–2006 г.	Предприсъединителен период за ЕС, програмите ФАР
4	2007–2017 г.	Членство на България в ЕС, бум на социалните мрежи, медии, банкови услуги, Интернет

В Таблица 2. са представени примери за най-често срещаните англицизми в немския и българския език съобразно областите на приложение.

Таблица 2.

Примери за най-често срещаните англицизми в немския и българския език

Област на приложение	Английски език	Немски език	Български език
Мода	pullover	Pullover	пуловер
Обществен живот	gentleman, lady, dandy, club, picnic, fair play, flirt	Gentleman, Lady, Dandy, Club, Picnic, Fair, flirten	джентълмен, лейди, денди, клуб, пикник, феърплей, флирт
Танци	tango, foxtrott, charleston, twist, samba, rumba	Tango, Foxtrott, Charleston, Twist, Samba, Rumba	танго, фокстрот, чарлстон, туист, самба, румба
Храни и напитки	beefsteak, rump steak, roastbeef, sandwich, pudding, jin, soda, whisky, rum, cocktail	Beefsteak, Rumpsteak, Roastbeef, Sandwich, Pudding, Gin, Soda, Whisky, Rum, Cocktail	бифтек, рамстек, ростбиф, сандвич, пудинг, джин, сода, уиски, ром, коктейл
Политика, институции	parlament, president, opposition, debatte, adresse, lobby	Parlament, Präsident, Opposition, Debatte, Adresse, Lobby	парламент, президент, опозиция, дебат, адрес, лоби
Спорт	cricket, boxing, hockey, tennis, start, match, windsurfing, Snooker	Cricket, Boxen, Hockey, Tennis, Start, Match, Windsurfing, Snooker	крикет, бокс, хокей, тенис, старт, мач, уиндсърф, снукър
Обществено-икономически живот по време на окупацията на Западна Германия от армията на САЩ	teenager, stewardess, designer, hobby, team, park, test, slogan, evergreen, playback, attractive, sexy, Playboy, fan, image, escalate, musical	Teenager, Stewardess, Designer, Hobby, Team, Park, testen, Slogan, Evergreen, Playback, attraktiv, sexy, Playboy, Fan, Image, Eskalation, Musical	тийнейджър, стюардеса, дизайнер, хоби, тим, парк, тест, слоган, евъргрин, плейбек, атрактивен, секси, плейбой, фен, имидж, ескалация, музикален
Музика, меди, техника	rocker, clip, computer, CD, scanner, laptop, Internet, multimedia, e-mail	Rocker, Clip, Computer, CD, Skaner, Laptop, Internet, Multimedia, e-mail	рокер, клип, компютър, компакт диск, скенер, лаптоп, интернет, мултимедиа, имейл
Туризм	VIP, hotel, tour, business class, team-building	VIP, Hotel, Tour, Businessklasse, team-building	ВИП, хотел, тур, бизнес класа, тимбилдинг

От представените в Таблица 2. примери за най-често срещаните англицизми в немския и българския език се установява, че англицизмите намират приложение в различни области от обществено-ико-

номическия живот и на двата езика. Различия се очертават предимно при изписването им на кирилица в българския език.

2. Съпоставяне на англицизмите в областта на маркетинга

Въпреки многообразието от области на приложение на англицизмите в немския и българския език вниманието на авторката е насочено предимно в областта на маркетинга. От изследваната специализирана литература по маркетинг на немски и български език англицизмите могат да се класифицират в следните три групи:

- ✓ Англицизми, които не притежават еквиваленти и в двата езика;
- ✓ Англицизми, които имат еквивалент поне в един от двата езика;
- ✓ Англицизми, които са преведени отчасти на съответния език.

Към първата група могат да се причислят следните понятия: *Sponsoring, Direct Marketing, Promotion, Merchandising, Corporate Identity, Corporate Design, Corporate Behavior, Marketing-Mix* (Weis 1997: 424–460); *Technology push Innovation, Market pull–Innovation* (Vollert 2011: 4–5); *Distribution, Marketing Management, Event-Marketing* (Vollert 2011: 11–19); *brand loyalty, diversification, dealer, jobber, sales promotions, image, consumerism, logistic, loyal marketing, panel, promotion, synergy, trade mark* (Младенов, Панев 1992: 174–176).

Във втората група са представени англицизми, които имат еквивалент поне в един от двата езика (Таблица 3.).

Таблица 3.

Примери за англицизми, които имат еквивалент поне в един от двата езика

Англицизми	Немски език	Български език
Secondary data	-	вторична информация
Product life cycle	Produkt Lebenszyklus	жизнен цикъл на продукта
Public Relations	Öffentlichkeitsarbeit	връзки с обществеността
Human Relations	Zwischenmenschliche Beziehungen	човешки ресурси
Joint Venture	Gemeinschaftsunternehmen	смесено предприятие с чуждестранно участие

Cash Flow	Kapitalfluss	паричен поток
Life Style	Lebensstil	начин на живот
Reference Group	Referenzgruppe	-
Industrial Design	industrielle Formgebung	промишлен дизайн
Product positioning	Produktpositionierung	продуктово позициониране
Distribution policy	Distributionspolitik	дистрибуционна политика
Service	Dienstleistungen	услуги
Marketing Research	Marketing Forschung	пазарно проучване
Shopping Center	Einkaufszentrum	търговски център
Advertisement	Werbung	реклама

В третата група се съдържат англицизми, които са преведени отчасти на съответния език. За настоящата разработка са посочени само някои примери от областта на маркетинга, като авторката е представила немския и българския превод:

- Großhandelsmarketing (маркетинг в търговията на едро);
- internationales Marketing (международен маркетинг);
- Kommunalmarketing (маркетинг на услугите в общината);
- Ökologisches Marketing (екологичен маркетинг);
- Investitionsgütermarketing (маркетинг на промишлените стоки);
- Firmen-Image (имидж на предприятието);
- Direktmarketing (пряк, директен маркетинг);
- Discount-Warenhaus (магазин за стоки с намалени цени);
- Produkt-Management (мениджмънт на продукта);
- Screening Phase (скринингова фаза).

3. Адаптиране на конкретни английски съкращения от областта на маркетинга в българския език

Приложението на английски съкращения от областта на маркетинга и в двата езика води до затруднения не само при разбирането им, но и в процеса на комуникация.

В съвременните пазарни условия и особено при сключване на търговски сделки с чуждестранни контрагенти документите до голяма степен са на чужд език, което предопределя владенето минимум

на два чужди езика, за да бъде търговската дейност ефективна (Papaiovanova 2001: 48).

За да се адаптират английските съкращения към съответния език е необходимо те да бъдат изписвани, тъй като по този начин се изяснява семантиката на отделните думи и усвояването е по-лесно. За настоящото изследване са представени конкретни английски съкращения на термини от маркетинга със значението им на български език, илюстрирани в Таблица 4.

Таблица 4.

Английски съкращения от областта на маркетинга с пояснения на български език

<i>Съкращения</i>	<i>Значение на английски език</i>	<i>Значение на български език</i>
INCOTERMS	International Commercial Terms	Международни правила за търгуване на търговските термини
CFR	Cost, Insurance and Freight	Разходи, застраховка и навло (уговорено пристанище в местоназначение)
POS	Point of Sale	място на продажбата
QR	Quick Response	бърз отговор
JIT	Just in Time	„точно навреме“ (Костова, Петров 1999: 247–249)
POP	Point of Purchase	място на купуване
DOI	Date of Invoice	дата на фактурата
ROG	Receipt of Goods	получаване на стоките
B2B	Business-to-Business	бизнес към бизнеса
B2C	Business-to-Consumer	бизнес към клиента
CR	Corporate Responsibility	корпоративна отговорност
CRM	Customer Relationship Management	система за управление на взаимоотношенията с клиентите
E-Business	Electronic Business	електронна търговия

Заклучение

От представените периоди на навлизане на английския език в немския и българския език, съпоставянето на англицизмите от областта на маркетинга в двата езика и адаптирането на конкретни английски съкращения от областта на маркетинга в българския език могат да се формулират следните *изводи*:

1. В резултат на глобализацията на икономиката англицизмите навлизат осезаемо в различни области от живота и в немския и българския език, но и в специализирани области като маркетинга.

2. При съпоставителния анализ се установява, че англицизмите и в двата езика се прилагат независимо от факта дали имат еквиваленти, или са преведени отчасти на съответния език.

3. За усвояването и използването на английските съкращения е необходимо познаването на семантиката им.

4. Без съответните езикови знания навлизането на англицизмите в немския и българския език води до затруднения в комуникацията.

ЛИТЕРАТУРА

Костова, Петров 1999: Костова, С., И. Петров, *Търговия на дребно*. София: Стопанство, 247–249. **Kostova, Petrov 1999:** Kostova, S., I. Petrov. *Targovia na drebno*. Sofia: Stopanstvo, 247–249.

Младенов, Панев 1992: Младенов, З., С. Панев. *Маркетинг*. София: Наука и изкуство, 174–176. **Mladenov, Panev 1992:** Mladenov, Z., S. Panev. *Marketing*. Sofia: Nauka i izkustvo, 174–176.

Мосъп 2013: Мосъп, Д. *Лексикален и семантичен трансфер от английски на български*, София, автореферат за дисертация ОНС „Доктор”, 10.03.2013. **Mosap 2013:** Mosap, D. *Leksikalen i semantichen transfer ot angliyski na balgarski*. Sofia, Author’s summary of dissertation for ‘Doctor’ Academic degree, 10 March 2013.

Речник на чуждите думи в българския език. Съст. М. Филипова-Байрова, С. Бояджиев, Е. Машалова, К. Костов. София: БАН, 1992, 73. *Rechnik na chuzhdite dumi v balgarskia ezik*, Compilers M. Filipova-Bayrova, S. Boyadjiev, E. Mashalova, K. Kostov. Sofia: BAN, 1992, 73.

Bobakova 2010: Bobakova, H. *Anglizismen im Marketingbereich*. Cuadernos de Filologia Alemana 2010, Anejo II, S. 31–43.

Panajotova 2001: Panajotova, Sv. *Möglichkeiten und Probleme bei der Nutzung der Fremdsprachen von den Studenten bei der Ausbildung auf dem Gebiet Außenhandel*. Mittweida: Wissenschaftliche Berichte Saterra 2001, Band II, Nr. 3, S. 48.

Vollert 2011: Vollert, K. *Erfolgreiche Innovationen*, Mittweida: Hochschule Mittweida, Diskussionspapier 2011/03, S. 4–5.

Vollert 2011: Vollert, K. *Marketing – eine kleine Einführung*, Mittweida: Hochschule Mittweida, Diskussionspapier 2011/02, S. 11–19.

Weis 1997: Weis, H. *Marketing*. Ludwigshafen (Rhein): Kiehl, S. 424–460.

METRO AG 2015: *METRO – Handelslexikon 2015/2016*, Dusseldorf: METRO AG, 185–191.